

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7555. szám
4 oldal,
30 bani
Szerda,
1969.
július 2.

Alkotó légkörben folytatódik

a X. pártkongresszus dokumentumainak vitája

A helyi adottságokat jobban ki kell használni

A paulisi és szabadfalusi mtsz. megyénk azon mezőgazdasági egysége közé tartoznak, melyek kiváló természeti adottságokkal rendelkeznek. A gazdagon termő föld, a jó hirtérnek örvendő szőlő, a hozzáértő szorgalmas emberek, az egyre fejlődő műszaki-gazdasági alap s nem utolsósorban a más vidékeken kevésbé megtalálható természeti adottságok lehetővé teszik, hogy az itteni mtsz.-ek az eddigieknél sokkal jobb eredményeket érjenek el. Így nem véletlen, hogy az itteni pártbizottságok a minap megtartott rendkívüli közgyűlésén, amikor az RKP X. kongresszusának dokumentumait vitatták meg, sok szó esett ezekről a lehetőségekről. A kommunista behatárolt elemek két mtsz. jelenlegi helyzetét, s megállapították, hogy az eddig elért eredmények távolról sem tükrözik a tényleges adottságokat. A felszólalók kutatók, s megtalálták a lemaradás okait, számos javaslatot tettek a jobb eredmények elérését gátló jelenségek felszámolása érdekében.

szakosítanánk állattenyésztésünk. Lehetőségünk van ugyanis arra, hogy évente 1000 sertést hizlaljunk és értékesítsünk, ami bizony figyelemreméltó jövedelemhez jutna. Bár némi eredményeket már felmutathatunk. Konvhakertészünknek még igen sokat kell fejlődnie. Nem mondok újat azzal, hogy a szentmártoni mtsz. egy hektár szőlőre 600 000 lej jövedelmet ért el. Felmerül a kérdés: mi gátol bennünket abban, hogy legalább 10 hektár szőlőt építsünk? Vajon nekünk rosszul jön-e a nagy jövedelem? Meggyőződésem, hogy a megvitattott pártbizottságok dokumentumait, az itt felvetett kérdések gyakorlati alkalmazása kedvezően hatnak majd a jövőbeni tevékenységünkre.

— Az előző évekhez viszonyítva idén jobb körülmények között végeztük a szőlőszeti munkákat és gazdag termésre számíthatunk — mondotta Stef Gheorghe brigádvezető. — Előreláthatólag a 9 hektár új szőlő nagyobb termést biztosít, mint az 50 hektár régi szőlő. — Mondok itt a szőlőszeti munkák, a jövőben nagyobb figyelmet fordítsunk az új telepítések kiterjesztésére, de ugyanakkor nem szabad megfeledkezni a meglévőek feljavításáról sem. Javaslom, SCHIFF LÁSZLÓ

(Folytatása a 2. oldalon)

Tovább a fejlődés útján

Vállalatunk, a November 7 gyár munkaközössége is igyekszik méltóképpen köszönteni a Román Kommunista Párt X. kongresszusát és hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját. Ezért a realis lehetőségek figyelembe vételével felújítottuk tervszelvény felajánlásainkat. Így például az állattenyésztési terv értékeit az előző 500 000 lej helyett 850 000 lejjel számítottuk fel. Az állattenyésztési tervnél szintén 850 000 lej telteljesítést irányoztunk elő, az előzőleg felajánlott 500 000 lejjel szemben. Az értékesített és bevettelt állattenyésztési 300 000 lej volt a tervszelvény felajánlás. Ezt a közelmúltban 500 000 lejjel egészítettük ki. A munkatermelékenységénél eredetileg 0,3 százalékos növekedést jelöltünk meg, amit 0,4 százalékra kerekítettünk ki.

A kongresszus dokumentumok tanulmányozása nyomán ismételt meggyőződhetünk pártunk politikai irányvonalának helyességéről, szinte magunk előtt látjuk a napfényt jövőt, a ragyogó távlatokat. S ezek csak akkor valósulhatnak meg teljes mértékben, ha valamennyien igyekszünk tudásunk legjavával hozzájárulni. Mert a tervfeladatok valóban nagyszerűek minden tevékenységi területen. Az élelmiszeriparnak például, ahova vállalatunk is tartozik, nagyobb arányban és megnövekedett teljesítménnyel kell felolgoznia a mezőgazdasági nyersanyagot. Az iparág vállalatának termelése 1975-ben 35—40 százalékkal lesz nagyobb, mint 1970-ben.

Mint közgazdász elégedetten vettem tudomásul, hogy az önkéntes csatlakozásnak és a jövedelmesség növelésének egyik fő útja a jövedelmesség a termelés anyagi költségeinek a csökkentése lesz. Eppen ezért határozott intézkedést kell tenni a nyersanyag és segédanyagpapír kikiűszöböléséért, a fájlagos anyagfogyasztás csökkentéséért.

Amint a kongresszusi dokumentumok leszögezik, a következő öt éves tervben a nemzetgazdaság fejlesztése nagyszabású beruházási program megvalósítását teszi szükségessé. Az irányvonal-tervezési program megvalósítását teszi szükségessé.

NICULESCU GHEORGHE,
közgazdász,
a November 7 gyár tervosztályának vezetője

(Folytatása a 2. oldalon)

ÚJ TERMÉK — ÚJ ELJÁRÁSSAL

— A legutóbb látogatott el hozzánk — fogad Horga Aurel, a Butorgyár szakszervezeti bizottságának elnöke, majd hozzátette: — A X. pártkongresszust és felszabadulásunk negyedszázados évfordulóját új termékek előállításával köszöntjük.

— Melviek azok? — édeklődöm. — A többajtós Parizot és a Secreter elnevezésű kombinált szekrények. Az utóbbiakat még csak nagy vonalakban, de az előbbiakat már részleteiben beszámolhat, hiszen a Parizot gyártásában elért eredmények már kézzel foghatók. Bővebb felvilágosítást majd Vörök Mihály nyújt, a szerelő mestere.

— Ott van! — mutat utbaigazított munkacsarnok közepén szorgoskodó Vörök Mihályra.

Megállok mellette. Nézem, figyelem amint gyakorlatilag mutatja be néhány embernek a szerelési fogásokat. A Secreter elnevezésű kombinált szekrények tölgyfából készülnek, eredeti színben. Így óhajítja a francia megrendelő. Mert

ez a termék is exportra készül. Franciaországba szállítjuk. Gyártását csak néhány nappal ezelőtt kezdtük meg.

— Jöjjen, nézze meg a Parizot, melyből már le is szállítottunk 500 garnitúrát — indítványozza a mester, miután meggyőződött arról, hogy emberei nélküle is boldogulnak a szereléssel.

Kisebb munkacsarnokba lépünk ahol szintén a szerelési műveleteket végzik.

— Ezek azok? — mutat a nyilon anyaggal bevont alkatrészekre, melyek katonás rendben sorakoznak egymás mellett.

Kérdésünkre Vörök Mihály meszt a következőket mondja:

— Kettő, három és négy ajtós szekrényekből áll a Parizot elnevezésű butor. Ezt is Franciaországba szállítjuk. Az új terméket, új eljárással készítjük — magyarázza tovább. — Előállításához nem használunk semmilyen keményfát. Ezzel lényegesen csökkentjük a fájlagos anyagfogyasztást. Csak

préselt lemezekből gyártjuk, melyek peremére furnírt ragasztunk. Minden műveletet géppel végzünk s az érdekesség az, hogy a szekrényeket nem szereljük össze, hanem a részek, így a hozzájuk tartozó kellekkel kerülnek becsomagolásra és szállításra.

Egy ideig nézem a mahagóni termézetes színében készített alkatrészeket, gyönyörködöm tükrösima felületükben, majd tovább jégzem a mester szakszerű magyarázatát.

— A fényezés után minden egyes alkatrészt nyilon műanyagval vonunk be s a vasalás csak ezután történik. Ily módon teljesen kiküszöböljük az esetleges karcolásokat, megkönnyítjük és meggyorsítjuk a csomagolást. A vasalást ezzel a süritett levegővel működő készülékkel végezzük — mutat az előtűntetű lévő sablonokra. — Az eljárás oly pontos, hogy teljesen kiküszöböljük a szekrények összerakását csomagolás előtt. A sablonokat egyenként vállalatunkban

készítették — jegyezte meg zárójelben a mester, majd így folytatta: — Ezután csomagoló dobozokba kerülnek az alkatrészek és szállításra készen állnak a szekrények, melyeket majd a vásárlók szerelnek össze.

— Gazdasági szempontból mit jelent az új eljárás a vállalatnak? — teszem fel a kérdést.

— Nagyon sokat — így Vörök Mihály mester. — Példaként megemlíthetem, hogy amíg a Sonat típusú szekrényekből 26 ember naponta 24—26 órát szerelt össze, addig a Parizotból 5 ember 40-et készített csomagolás alá.

Mindössze tízezer szerelő dolgozik az új termékek. Közülük a legjobbakat említem meg a mester, és pedig Tamás Viorel, Leucă Petrut és Aman Ferencet. De a többiek munkájával is elégedett. S hogy valamennyien jól dolgoznak, abban nagy érdeme van Vörök Mihálynak, aki immár tíz éve tölti be a mester szerepét az üzemosztályon.

Nicolae Ceausescu elvtárs találkozott több Konstanca mezőgazdasági termelőszövetet elnökével

Nicolae Ceausescu elvtárs keddi délután Észak-Mangaliai találkozott több Konstanca megyei mezőgazdasági termelőszövetet elnökével.

A fogadáson részt vett Petre Ionescu, az RKP Konstanca megyei bizottságának első titkára, a megyei neptanács elnöke, valamint más Konstanca megyei párt- és állami aktivisták.

Nicolae Ceausescu elvtárs hosszasan elbeszélgetett a termelőszövetet elnökkel, behatóan érdeklődött az állattenyésztés fejlesztéséről a szövetkezeti egységekben, arról, milyen intézkedéseket tettek, hogy teljesítsék a központi alapnak leszállítandó husmennviségekre kötött szerződés feladatait, milyen akciókat indítottak a zöldségtermesztés fejlesztése érdekében, miképpen használták a műszaki-adminisztratív szervezetet a mezőgazdasági termelőszövetet elnökében és milyen támogatást kapnak a szövetkezetek a Mezőgazdasági Szövetkezetek Megyei Szövetségétől és a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóságtól.

A szövetkezeti elnökök felszólalásukban beszélték az illető egységek eredményeiről, valamint a zöldség- és hústermelésről, amelyek fennállnak a gazdaság szükségleteit és a lakosság ellátását illető állati- és zöldségtermékek szállítása terén. Rámutattak az állattenyésztés és főleg a sertéshízlás terén elért eredményekre, a zöldségtermesztésre és azokra az akciókra, amelyeknek ennek érdekében tenni fognak. Hangsúlyozták azt is, hogy a szövetkezeti parasztok foglalkoznak a zöldségtermesztés feladatával.

A felszólalók rámutattak a szövetkezetek közös akciói hatékonyságára mind az állattenyésztés fejlesztése, mind a zöldségtermesztés és árusítása terén, és különösen kiemelték azt a támogatást, amelyet a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megyei szövetkezetek és a mezőgazdasági igazgatóságnak kell nyújtania mindezekhez az akciókhoz, továbbá azt a fontos szerepet, amely rájuk hárul a szövetkezeti mezőgazdasági szükséges állatorvosi ellátás terén.

Befejezésül szólásra emelkedett NICOLAE CEAUSescu elvtárs és a következőket mondotta:

Köszönöm az önök tájékoztatóját. Úgy vélem, hogy a megyénél dolgozó elvtársak megfontolják azokat a problémákat, amelyeket itt felvetettek. Hasznos dolog lesz ezt megtenni, minthogy még sok mindent kell megoldani mind a szövetkezetek, mind az igazgatóságok és szövetkezeti szövetkezetek

munkájának javítása érdekében. Önök méltatták a megyei szövetkezetek tevékenységének mozzanatait, de általában még nem lehetünk teljesen elégedettek azzal, ahogyan dolgoznak. A mezőgazdasági szövetkezetek személyzetével rendelkeznek és ezek nem segítik kellő módon a szövetkezeteket. Minden megyei szövetkezet, beleértve az önként is, 120 emberből álló személyzettel rendelkezik; ennek ellenére még sok megoldásra váró kérdés van. Ezek a szövetkezetek tehetnek és többet is kell hogy tegyenek azoknak a kérdéseknek a megoldásáért, amelyeket a mezőgazdasági termelés a szövetkezetekben felvet.

Önök utaltak a sertéstenyésztésre és a zöldségtermesztés fejlesztésére, rámutatva, hogy az eredmények mellett egyes dolgok nem mennek jól... Példának felhozhatok a vetőmagvak kérdését. Be kell látniuk azonban elvtársak, hogy Bukarestből nem kaphatják meg mindazt, amire szükségük van. Nem lehet mindent onnan intézni. E kérdések megoldásának forrása itt van. A vetőmagvak problémájának megoldása érdekében például növelniük kell a megyei szövetkezetek mértékét, amelyeket a szövetkezetek megnövelik a szövetkezetek segítségével. Vannak még más hasonló kérdések is. Nem azt akarom mondani, hogy nem dolgoznak, nem iparkodnak. Az alapkérdéseket azonban komolyabban kell venni.

Arra kérem a megyei szövetkezet és a megyei mezőgazdasági igazgatóságot, valamint az önként, szövetkezeti elnököket, hogy legyenek valamivel igényesebbek. Természetesen, szép eredményeik vannak, ismerem a helyzetet, hiszen itt dolgoztam 1964-ben és tudom, milyen terméseredményeket értek el akkoriban Dobrudzsaiban. Úgy vélem azonban, hogy a hozamok még mindig alacsonyak ahhoz képest, amit Konstanca adhat.

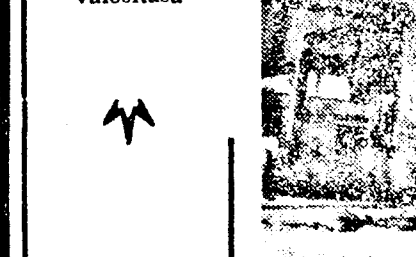
Nagy területeket rendeznek be öntözéses művelésre, s mi szövetkezetek elvezik majd a gyümölcsöt, nekik is segítséget kell adniuk, mindent meg kell tenni, hogy a munkák minél jobb minőségűek legyenek. Ilyen irányban kell tevékenykednie a megyei szövetkezeteknek és a megyei mezőgazdasági igazgatóságnak is; mindkettő segítse határozottan a szövetkezeteket, főként a káderképzésben.

Örömmel értesültem, hogy számos kezdeményezés történt, például zöldségtermesztési társulatókat alakítottak. Ezek, noha még kezdet kezdetén járnak, már szép eredményeket értek el. Ez megoldhatja néhány lényegbevágó kérdést, mint például a vetőmag kérdését. Gondoljanak továbbá arra is, hogy nem mindig szállíthatnak azonnal zöldséget a piacra és építsenek raktárakat. Mindenesetre, ez az együttműködési forma jó eredményekkel jár és bővíteni kellene. Nagy jövője van. A gazdaságosság szempontjából és technikai szempontból szükségessége egyaránt indokolt. A megyei bizottságnak nagyobb mértékben kellene támogatnia ezt a gyakorlatot, meg kellene honosítani a szövetkezeti tevékenység más területein is. Mint hallom, alkalmazni lehetne a sertéstenyésztésben, de úgy hiszem az együttműködés e formáját szem előtt lehetne tartani a harmotenyésztés terén, a juhaitak feljavitásában is. Gyorsabb ütemben kell szaporítani a finomgyapjas juhok állományát. A megyében megvan hozzá a szükséges feltételek, a hozam egyenként növekedett.

Nicolae Ceausescu elvtárs befejezésül jó munkát és sok sikert kívánt az összes jelenlévőknek azoknak a nagy feladatoknak a teljesítéséhez, amelyek a mezőgazdasági szövetkezetek gazdasági fellendítése terén rájuk hárulnak a nemzetgazdaság és a lakosság mezőgazdasági termékszükségleteinek kielégítése érdekében.

Nagy területeket rendeznek be öntözéses művelésre, s mi szövetkezetek elvezik majd a gyümölcsöt, nekik is segítséget kell adniuk, mindent meg kell tenni, hogy a munkák minél jobb minőségűek legyenek. Ilyen irányban kell tevékenykednie a megyei szövetkezeteknek és a megyei mezőgazdasági igazgatóságnak is; mindkettő segítse határozottan a szövetkezeteket, főként a káderképzésben.

A Gheorghe Gheorghiu-Dej városi olajfőző, az utóbbi esztendő egyik nagyszerű megvalósítása

Hírek

Újdonságok a kereskedelemről

Az Ipari Termékeket Árusító HKSZ újonnan festett és átalakított 34-es számú egysége (Fulmon Sirbu tér és Cernei utca sarkán) hétfőn ismét a vásárlók közönség rendelkezésére áll. Az üzlet köztérülete és idényláb belikből bőséges árukészlettel rendelkezik.

A Zöldség és Gyümölcs Értékesítő Vállalatnak ezidáig 26 egysége volt a municípium területén. Most megnyitották Gájában a 10-es számú új egységet, ma reggel pedig Kisszentmiklóson (a győgyesztárral szemben) megnyitják a 23-as számú egységet, vagyis a vállalat 28. aradi üzlete.

Holnap reggel a Cernei utca 2. szám alatt megnyitják az Ipari Termékeket Árusító HKSZ 7.

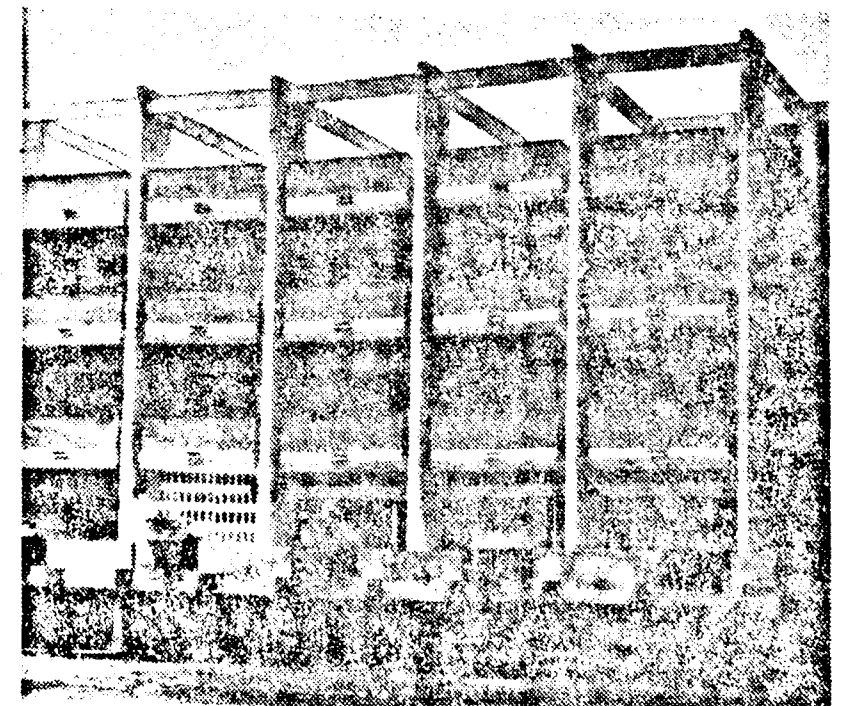
Nyaralók, figyelem!

A turisztikai hivatal 12 napos tengerparti A nyaralók teljes eltalálásra, augusztus-útdíjást hirdeti Várná-látásról a turisztikai tusra és szeptemberre ba és az Aranypartra. hivatal gondoskodik.

Teljesült végre a zimándközleki régi óhaj: beindították az Arad-Zimándközleki buszjáratot. Hetköznapokon Aradról 4.50, 5.35, 7.45, 11.25, 13.20, 15.45, 16.35, 21.05, 23.50 órák, míg vasárnap 5.35, 7.45, 13.20, 16.35, és 21.05 órák indul. Zimándközleki hetköznapokon 5.10, 6, 8.10, 11.50, 13.50, 16.10, 17, 21.35 valamint 0.15 órák, míg vasárnap 6, 8.10, 13.50, 17 és 21.35 órák indul.

Lapunk harmadik oldalán:

Mai valóságunk tükrében — Nagylak

GEOMETRIA. (VARGA BELÁK versenypályázatunkra beküldött felvétele)

MAI VALÓSÁGUNK TÜKRÉBEN

Autósvita

— Volkswagen!
— Wartburg!
— Taunus!
— Skoda!

Autóismerő nép vagyunk. messziről találjuk a pecsételt autót, és szembe jövő kocsik márkáját, — Csekszo!
— A harmadik — kiált fel valaki, mert közben igen felvillanyozott az imént kísü-tött nap.

Ujabb külföldi rendszámú kocsit suhan el mellettünk. A szerkesztőség két War-sawában közben megindul a vita: hol kezdjük a Nagy-lakkal való ismerkedést? Valahogy meggyezünk. Hajtunk a határra! Arad megye új kisvárosára talán ez a leg-jellemzőbb...

Jó utat, turisták

Pop Mihai őrnagy, a határországok régi ismerősként fogad.

— A megbeszélte terv? — kérdezi.

— Igen, Nagylakot szeret-nők bemutatni az olvasók-nak.

— Jó, hogy nem feledkez-ték meg rólkunk. A város é-lete összefügg, s a jövőben még jobban össze fog füg-gni a turistaforgalommal.

Folyik a vámvizsgálat.

Negy külföldi kocsi két be-bocsátást az országba. RO-MANIA, DRUM BUN — ol-vasuk a hatalmas felírat, miközben egy újabb cse-h-szlovák rendszámú kocsi ér-kezik Arad felől.

— Hogy érezték magukat Romániában?

Szöke, középkori férfi válaszol:

— Multumesc... — mondja.

— Litoral... frumos litoral.

Beszél a mosoly.

Interjúnak ennyi is ele-gendő.

★ Nem titok: a nagylaki au-tos-határállomáson alig van mul-tja. Ha többször szeret-nénk beszélni róla, inkább a jövőt említhetnénk.

Hangulatok kis fogadósor-bában beszélgetünk.

— Az épülete ideiglene-sek... — mondja kalauzunk.

Pop Mihai őrnagy. — Min-dent megteszünk, hogy a hazánkba érkező külföldiek jól érezték magukat. A határpont, hogy úgy mondjam, az ország első névjegykár-tvája. Nemcsak arra törek-szünk, hogy a vám- és utle-vizsgálat udvarias körül-mények között folyjon, ha-nem arra is, hogy a turisták-nak megadjuk a legszüksé-gesebb tájékoztatásokat...

Szállodáról, utvonatról, va-lutabeváltási lehetőségekről...

Persze, ezen a téren többször is lehetne. Sajnos, nem minden szerv érti meg még, milyen fontos a határpont ellátása. Panaszkodunk a zűrzavar, és gyűlölettelosztó központ munkájára, a vendéglátóipari egysége, a sör-minőségére... Igen, írják meg ezt is, segítsenek nekünk!

Népművészeti bolt...

— Van-e forgalom itt, a-hol a mi városunk is?

— Dehogynem jár — vá-laszolja a csinos elárúró. — A külföldiek nem térnek haza jellegzetes román ajándéktárgyak nélkül. Nezzek körül: itt mindent megtalál-nak, ami bármely városi népművészeti boltban megvan. S az előny: nincs valuta-probléma, itt van a bank ki-rendeltsége mellettünk, le-het váltani.

Bucsu-zunk.

A sorompó felemelkedik, két újabb külföldi kocsi lé-pi át Románia határát.

Jó utat, turisták!

Érezték magukat jól a Kárpát-kanvart, a Fekete-ten-ges gyönyörű országában.

Amiről a krónikák is alig tudnak

Valljuk a múltat... Ke-vés olyan helység van, a-melynek kialakulását hiteles

Nem szabad elvenni a természetből

Város?

Mi tesz városra egy né-hány esztendővel e. lőtt még nagyközségnek nevezett helységet?

Illuzióm nincsenek. Nagy-laknak meg sok a falusi vo-nása. Az emberek ismerik egymást, mindenki köszön mindenkinek.

A főúr sarkán kisrúcsok lubickolnak az árokban. Nincs blokknegyed, ma-gas épülete, emeletes háza is alig vannak.

És mégis város! Azzá teszi földrajzi-gazdasági jelentő-sége, fejlődési perspektívája.

És azzá teszi növekvő turis-taforgalmunk, mely minden bizonnyal számos szolgálta-tási egységet követel meg a helyi és megyei szervek-től.

Benézünk néhány üzletbe s nem tagadjuk, olyan ár-cikkeltet is találtunk, melyek Aradon éppen hiányoznak.

Erdemes végigsétálni Nagylak utcáin.

Folyik az aszfaltutat ki-szélesítése.

A park akár kertváros jel-leget is kölcsönözhet a jö-vőben Nagylaknak. Tenisz-pálya, futballpálya, kézi- és röplabda pálya, csinos kert-vendéglő a fák tövében. S mindez a Maros közvetlen szomszédságában. Olyan a-dottságok ezek, amelyekkel kevés városunk dicsekedhet.

S melyek kihasználásától is függ megvívni második ha-tárvárosának jövője.

— Nem bántunk a parkot — mondta ottjártunkor Pátró Gheorghe, a népa-rács titkára — így hagyjuk egy-kissé vadon, különleg ta-lán rendezetlenül, hadd érez-zék az emberek, hogy a ter-mészetben vannak.

Igaz van. Kár lenne el-venni a természetből azt, a-mit nekünk ajándékozott.

A nevezetes dudás torony

Nem véletlen, hogy a templomtoronyt mindig ma-gasra szerette volna építeni az ember. Egyszer ezzel egy-kicsit saját haját, lam, magamál szászor nagyobbak építék.

Meg aztán, sikviben a to-ronyból messzire elállni, ki-zelődő veszély, ellenség vagy tűz esetén a harang — az első távközlési eszközök egyi-ke — is mindjárt kényszer-van.

A nagylaki evangélikus templom külsején nincs se-mi különleges. Legfeljebb az, hogy tornyát keskeny, korlátozott erkély futja körül. Nem először hallunk az itte-ni szokásról, amely talán e-gyedülálló a maga nemében.

Nyikorgó, de jól karban-tartott lépcsőn haladunk fe-felé. Csigalépcső kanyarodik a magasba, majd szabályos derékszögben kuszál felfé-le. Emeleten lakó, városi em-berek rutinjával kapaszko-dunk. Mindjárt az égből le-szünk — szólal meg valaki. Na, ne töltszünk! Egyelőre csak a harangok futottunk el. Nagy, különböző méretű mázsás csengő. Alattuk ál-lunk és akaratlanul is meg-nézünk, jól oda vannak-e kötvé. Az eredmény meg-nyugtát. Körülnézünk. A fa-lakon, különböző színekben a látogatók neve, iniciáléi pompáznak. Az ablakok ma-gasan vannak. A tartógeren-dakon húzódnak feljebb.

Banggg... Mindenki összerendez. A hangforrást keresi. A viss-zhangos toronyban ki tudja, melyik harang lehet.

— Ne nyuljatok hozzá!

Banggg... Nem értitek?

Kicsit megszépenve né-zünk össze. Lent ezután igá-zítják az órákat. Nevelünk amikor kiderül, hogy egyi-ünk sem hibás. A torony-ra ütött. Fel nézünk.

Gyerünk feljebb!

Még vagy két kanvarodó. Aztán vas csapóajtó zárja le a lépcsőt. Próbáljuk meg-emelni. Valaki segít felülről. Aránylag tagas szoba. Három ablak, egy ajtó rajta. Az ajtó az erkélyre vezet. A falakon kalendárium, az asz-talon vizeskancsó, két, leterít-tett prices a sarokban. A „háziasszony” — főköts, ötven körüli asszony, épp szegre akasztja süveg alaku dudáját. Kis családós Cifra, díszes ruhájú toronyvőrt rem-teltünk, helyette egyszerű parasztlány fogad.

Mindjárt jön a váltás. Két család teljesít felváltva szol-gálatot, negyedóránként aj-dák hírül a nagylakiaknak, minden éjtől felé megfújva a kürtöt: minden rendben.

Adomek Judit nem tudja, honnan ered a szokás. „Meg van ez vagy 160—180 éves is, a templommal egyidős. Az uram jobban tudja, de most nincs itt”. Idegen kiej-téssel beszél magyarul. Nem csoda, szlovák.

Az erkélyről több kilomé-teres körzetet lehet egy te-kintettel átfogni. Alattunk a magasabb épületek szinte kunyhóknak tűnnek. A nyíl-egyen es uton apró bogárként másznak a kerékpárosok.

Jóid. Kívülről úgy tűnik, je-lenteketlen üzem, de képzé-lje csak, 90 hektár föld ter-mését dolgozzuk itt fel. A nagylaki, sajtóvási mezőgaz-dasági termelőszövetkezet-ekel kötöttünk szerződést. Természetesen a berendezé-sek is változnak. Azt a gé-pet, amit itt lát, Aradról kap-tuk. Nem új, de nekünk is Könnvébbé vált a mun-ka.

Nézünk a dolgozó asszonyo-kat. Nem, nem könnvű itt a munka. De könnvébb mint valaha volt. Örömmel jegy-zem fel magamnak, hogy nem-csak a tervfeladatok teljesí-tése és túlszámolására, de a gépesítésre is gondolnak. Több, mint 200 alkalmazott-ja van a nagylaki kender-gvárnak s nem is olyan kis dolog, hogy termékeik meg-feleljenek a világpiac követel-ményeinek.

Egy szlovák ember. Kiszél János úr gépkocsinkba, hogy tovább mutassa az utat.

Ez volt — mutat ki az ablakon — a leggazdagabb ember háza.

Kinn tábla mutatja: Me-zőgazdasági termelőszövetke-zet.

Nem álom meg, hogy meg ne kezdjem:

— Ismeri-e még a szlovák lakosság a régi népszokáso-kat?

vesen dicsekedhettek 1950-ben. Igaz, akkoriban mind-össze 165 család kezdte. Az-tán a termelőszövetkezet eg-vre erősödött, újabb és új-jabb családokat vonzott a mezőgazdasági nagyznem.

1959-ben Nagylak (akkori-ban még község) teljes egé-szében szövetkezetesített. Ma már két termelőszövetkezet-ben, a Muresulban és Victo-riában több, mint 6000 hek-táron természet gabonát, te-nvést állatokat a több, mint 2300 szövetkezeti tag.

A Muresul irodájában hiá-ba szeretnénk a vezetőség tagjai közül valakivel be-szélni. Az emberek gyűlösen van, a mérnök a határt járják, az öntöző berendezé-seket vizsgálják felül. Tur-cean Ana technikus magva-razza, hogy az öntözők szí-vattvukká váltak, a víz alatt álló területeket csapolják le, vezetik vissza a vizet a Ma-rosba.

A termelőszövetkezet va-gyona és termelése évről-év-

Anyanyelv és művelődés

Az iskolára is kíváncsiak vagyunk. Rozkos István, a Liceum igazgatóját keressük.

— A másik épületben van a pan direktor — mondja az egyik takarítóasszony — Várják meg, mindjárt meg-jön.

Bolvongunk az épületben. Ide is, oda is benézünk, él-vezzük a csendet. Az osztály-termek vakációs hangulatot idéznek. Pádon felejtett vo-nalzó, könyv, táblára írt és még lementőrtől vizsgafélt jelzi, hogy itt nemrég gve-rek felvételiztek.

Az időközben megérkezett Rozkos István igazgató be-le-torodott szomorúsággal pa-naszokod.

— Nem állunk a legjob-ban, nagyon kevés felvételi-zőnk volt az idén. A román tagozatra 21-en, a szlovákra 16-an jelentkeztek. Minde-gyiküket felvettük. Tudják,

nyában farnak a bubifriz-rás lányok — mondja az al-einők, és hangjában valami-lyen nosztalgia bujlik. — A fiatalok fő szórakozása a film, a televízió, a tánc. De hát ez a természetes. A vi-lág fejlődik.

Hiléb mátyé? Mámé!

Járjuk az utcákat. Ügve-ba-os dolgaitak intőz tér-riak és ráérősen traccoló asszonyok kőszönnnek ránk lépten-nvmon.

— Dobrij gyén!

— Dobrij gyén! — fogad-juk köszönetüket, s a nagy-laki polgárok elégedett mo-sollyal nyugtazzák udvarias-ságukat.

De kár, hogy csak néhány szót tudunk dallamos nyel-vüknél.

A lakosság 60 százaléka szlovák nemzetiségű, de a bennszülöttek túlnyomó töb-bisége mindhárom nyelvet jó-l beszéli. Románok, szlovákok és magyarok élnek, dolgoz-

Nagylak

— Már csak az öregek. A hazak bútorzata is új, váro-sias, de itt-ott lakodalm-ban, keresztelőn még él a hagyomány.

Megérkezünk a butorgvár-ba. Ez is így mondják, bu-torgvár, pedig tulajdonké-pen ez is csak egy részleg: az Arad megyei Muresul vállalatához tartozik. A helvi-pari vállalatnak öt osztálya van Nagylakon s ezek közöl a legjelentősebb a butorg-vár. Nevezük mi is így, mint a nagylakiai, különben is közismert a Nagylak I. Nagylak II. elnevezésű kom-binált szobabútort, mellev Aradon nem egy lakásban találkozhattunk.

Rosszkar érkezünk. Árú-átvételt van, átalakítási mu-nkákat folynak. Paur Iulian részlegvezető alig talál he-lyet, ahová leültessen.

A környezeti stílusról: tel-ve elszállításra váró buto-rokkal.

— Hogy mit gyártunk az ismert kombinált szobában ki-vül? Elsősorban Arta elne-vezésű konyhaszkezkényeket, és íróasztalokat. A termelé-sünk persze nem túl nagy, összesen 160 munkással do-logozunk, de Nagylakhoz ké-pest...

Utközben azt hallottuk, hogy exportálnak is. Meg-kockáztattam a kérdést, de megvallova ösztön, fenntar-tással fogadtam a hírt.

— Igen, már exportról is beszélhetünk — világosít fel a részlegvezető. Azért is vagyunk most ilyen rumli-ban, mert most szeretnénk elküldeni az íróasztalok első szállítmányát.

— Terveik?

— A termelés növelése, export. Szeretnők, ha a jö-vőben az anyagellátással is kevesebb zökkenők lennének.

ra gvarapszik. A falra füg-gesztett grafikon tanúsága szerint például a husterme-lés 146 tonnáról (1962) az idén 351-re, a teljesítés 4600 hektoliterrel 7200-ra e-melkedik. Mind a Muresul, mind a Victoria vegyes pro-filu, állattenyésztéssel és növénytermesztéssel egy-aránt foglalkozik. A nagyla-ki határban hatalmas kuko-ricatáblákat láttunk. Kide-rült, hogy összesen több, mint 3000 hektár a tengeri-vel bevetett terület. A ser-tesek hizlalásához kukoricá-ra van szükség.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

létszámkérdés... Szelekci-óról — ilyen körülmények kö-zött — nem beszélhetünk. Sajnos, nem uikeletű ez a gondunk. Aradnak nagy a vonzereje.

Pedig a Nagylaki Liceum tanárai mindent megtesznek, hogy jól felkészült ifjakat adjanak társadalmunknak. Szuchánsky István, Nedelcu Eugenia, Adamik Pál, Mol-nár Iván, Beracko István. Bátoran Vasile és a többi pedagógus erőfeszítése nem is maradnak eredménytelen-nek. Molnár Iván, Bujtár Pál és Fábr András, a szlo-vák tagozat tanárai tanköny-vet állítottak össze, s a nagylaki gyerekek ebből tanulják meg a szlovák nyel-vet és irodalmat.

Az iskolában, 1948 és 1958 között, 5 évfolyam végezte el a tanítóképzést. Köztük Rozkos István is, a Liceum igazgatója. Most is van egy tanítóképzős évfolyamunk. Harmadevessék. Bihar és A-rad megye szlovák lakta fa-lvaiban fogják tanítani a szlo-vák nemzetiségű nebulókat.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús-titkártól, hogy nemrég fi-l-mek jáltak náluk. Többek között a nagylaki kőbányá-l is „lételt” nyújtottak a té-vénézőknek.

Azt, hogy a nagylakiai valóban jól gazdálkodnak, mi sem bizonyítja jobban a tag-ság jóvedelmének emel-kedésénél. Tavaly mindkét szövetkezet jelentősen túl-lejesítette a bevételi tervet, a munkaerő értéke több mint 30 lejre emelkedett. Saiaik Pavel, a Victoria szö-vetkezet növénytermesztési részlegének mérnöke az idei termésalkotásokról nem be-szél túl bizakodóan. Az 55 hektár paradicsom egy ré-szét elverte a jég, márpedig a paradicsomból — jórészt exportálják — tavaly is je-lentős jóvedelmet értek el. Ha minden jól megy, — s ez az időjárástól függ — nincs még semmi elveszve, a tavalyi eredményeket túl is haladják. Csak a juhokkal és a szárnyasokkal van egy kis baj — mondja Feier Petru alelnök, a Victoria termelő-szövetkezet pártbizottságá-nak titkára. Nincs elég le-gelőnk, illetve helyünk a szárnyastenyésztéshez, mert 17 000 tyúk és csirke nem-tréfadolog. Na, de ellátjuk mi a bajukat... A munkaerő-probléma sem teljesen meg-oldott. Főleg ősszel, a beta-karítások idején, idegen ke-zekre szorulunk.

Halljuk a városi néptanús

NEMZETKÖZI ÉLET

Az iráni miniszterelnök fogadta Cornel Burticát

TEHERÁN. — N. Popovici, az Agerpres tudósítója jelenti: Amir Abbas Hoveida miniszterelnök kedden fogadta Cornel Burticát román külkereskedelmi minisztert, aki hazánkat képviseli a román-iráni miniszteri vegyesbizottság teheráni ülésén. Az eből az alkalomból folytatott szíves megbeszélésen a román-iráni együttműködés továbbfejlesztéséről és más közös érdeki kérdésekről tárgyaltak. A találkozó részt vett Alinaghi Alikhani, iráni gazdasági miniszter és Pavel Silard teheráni román nagykövét.

Közel-Kelet

Izraeli-jordániai incidens

AMMAN. (Agerpres). A jordániai haderők szóvivője kijelentette, hogy kedd reggel öt izraeli sugárhajtású repülőgép támadást intézett Wadi Shoueb és Ash-Shuna jordániai városok ellen, a Jordán völgyének déli részén. Megjegyezte, hogy a támadás során az izraeli repülőgépek anyagi károkat okoztak, megölték egy jordániai katonát és megsebesítettek egy pilótát.

TEL AVIV. (Agerpres). Az izraeli haderő szóvivőjének nyilatkozata szerint kedd reggel több izraeli repülőgép bombázta a palesztinai ellenállási csoportok támaszpontjait a jordániai Ardjan és Suneth Numinar vidékén. A szóvivő leszögezte, hogy a repülőgépek rövid idő múlva visszatértek támaszpontjukra.

Lyman Lemnitzer tábornok átadta a NATO európai hadereinek főparancsnoki tisztjét Andrew Goodpaster amerikai tábornoknak. Lemnitzer hat és fél éven át állt a NATO európai hadereinek élén. Goodpaster tábornokot március 18-án nevezték ki a tisztségbe; előzőleg az USA vietnami csapatainak helyettes parancsnoka volt.

Rosszul kezdődő királyi pályafutás

CAERNARVON. (Agerpres). II. Erzsébet királynő legnagyobb fiát, Károly windsori herceget, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának trónörökösét kedden ünnepélyes külsőségek között felruházták a walesi herceg

Az NSZK új elnöke: Gustav Heinemann

BONN. (Agerpres). Gustav Heinemann, Németország Szövetségi Köztársaságának új elnöke kedden a Bundestagban letette a hivatali esküt. Kijelentette, első feladatának tekinti a béke szolgálatát. „A békén kívül nem lehet lét” — mondotta Heinemann. Az európai országok közötti kapcsolatokról az új elnök úgy vélekedett, „itt az ideje, hogy általános vita kezdődjék az egész európai béke megővéséről”.

Gustav Heinemann 1899-ben született a ruhr-vidéki Schwelm-ben. Jogot és történelmet tanult a müncheni, a marburgi, a müncheni és a berlini egyetemeken. A második világháború előtt és alatt Heinemann a német evangélikus egyház náciellenes szírnánjának egyik vezetője volt. 1949-ben Heinemann az Adenauer-kormány belügyminiszterévé nevezték ki. Egy évvel később lemondott, tiltakozásul Nyugat-Németország újrafelfüggetlítése ellen. Miután kilépett a Kereszténydemokrata Unióból, 1952-ben megalapította a Pánermán Néppártot, amely röviddel azután feloszlott. Ekkor belépett a Szociáldemokrata Pártba. Heinemann március 5-én választották meg Nyugat-Németország elnökévé. Ebben a tisztségben ő az első szociáldemokrata. Elődei a szabaddemokrata Theodor Heuss és a kereszténydemokrata Heinrich Lübke voltak.

Hazánk törekvései a normális munkafeltételek biztosításáért

GENF. — Horia Liman, az Agerpres tudósítója közli: A nemzetközi munkabiztonsági és munkahigiéniai kongresszus bizottságokban folytatja munkáját. Traian Dudas, az Allami Munkavédelmi Felügyelőség vezetője, hevesít munkabiztonsági miniszter, hazánk képviselője a vita során részletesen ismertette országunk törekvéseit a normális munkafeltételek biztosítása érdekében. Hangsúlyozta, hogy az alkalmazottaknak feltétlenül tisztelnie kell tartaniuk a munkabiztonsági és munkahigiéniai normákat, kiemelte a megelőző ellenőrzés és a nevelési intézkedések fontosságát, a technikai és adminisztratív intézkedések jelentőségét a munkabalesetek o-

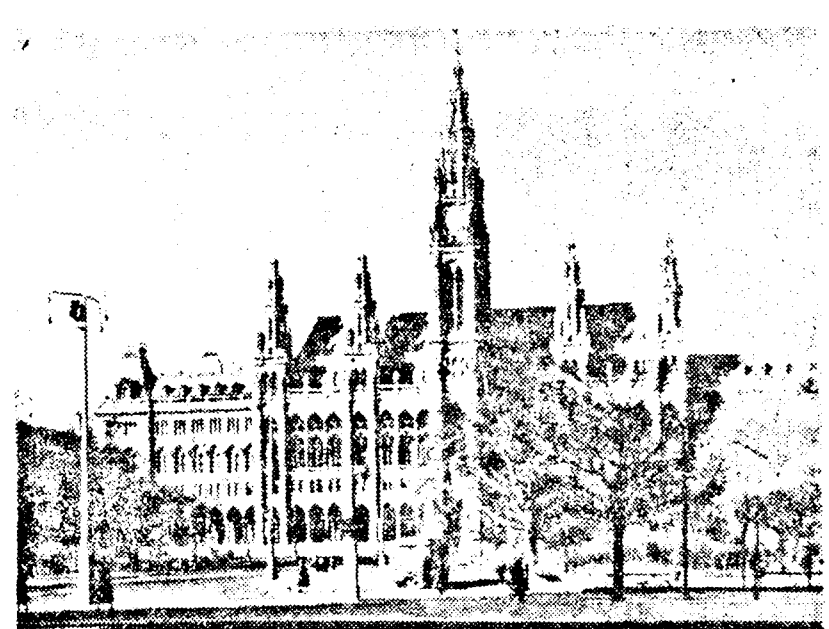
kainak megszüntetésében. Indítványozta a Nemzetközi Munkaügyi Iródának, állapítson meg pontos ismertetést a munkabalesetek, a szakmai megbetegedések okainak, a megelőzéshez, állítsa össze a szakmai betegségek iránymutató jellegű, nem lezártnak tekintett javaslatait a szakmai patológia jelenlegi ismereteinek birtokában, tájékoztassa a tagállamokat a munkabiztonsági és munkahigiéniai ismeretek előadásáról az oktatás minden fokon. A román küldött befeczezősül taglalta a nemzetközi együttműködés jelentőségét, s hangsúlyozta, hogy az együttműködés tapasztalatai és tájékoztatóscere formájában kell megvalósítani.

Befejeződött az OKD? XI. kongresszusa

Heves vita — eredmény nélkül

RÓMA. (Agerpres). A kedde virradó éjjel négy óra után befejezte munkáját a római kongresszus palotában az Olaszországi Kereszténydemokrata Párt XI. kongresszusa. A kongresszusra olyan időpontban került sor, amikor ország-zerter erős megmozdulások zajlanak le a gazdasági, politikai és társadalmi haladás előmozdítása érdekében. Heves vita alakult ki a kormány-párt különböző irányzatai között — jelenti a France Presse. Gyakorlatilag azonban csak az ugynevezett jobboldal (többségi irányzat), amelynek többségét alkotja Mariano Rumor miniszterelnök és Flaminio Piccoli országos párttitkár) került sor összecsapásra. A központi kormány további bel- és külpolitikája, a kormány és az ellenzék viszonya képezte a vita tárgyát. Aldo Moro a kongresszuson hevesen kikelt a párt jelenlegi politikája ellen. Mint hangoztatta, ki-bíratatlan a helyzet a Kereszténydemokrata Pártban.

A bírálatokra a többség elég kétértelmű választ adott. Mariano Rumor és Flaminio Piccoli zárójavaslatot terjesztett a kongresszus első ülésén a központi kormány jelenlegi politikájának folytatását hangoztatta. A javaslat a külpolitika alapvető vonalait az atlanti szövetség keretében vállalt kötelezettségek fenntartását és a nyugat-európai integrációt jelölte meg. Noha a vita viharos volt, látványos változások nem következtek be. A Kereszténydemokrata Párt új vezetői szervének, a Nemzeti Tanácsnak összetétele nem különbözik a kongresszus előttiétől. A Mariano Rumor és Flaminio Piccoli, a KDP országos titkára vezette többség csaknem változatlanul megmaradt.

AUSZTRIA. A bécsi városháza épülete.

Indira Gandhi a biztonsági rendszer híve

DZSAKARTA. (Agerpres). „Véleményünk szerint nem kellene a katonai tömbök. Az ilyen szövetségek nem szolgálnak az enyhülés, hanem ellenkezőleg, feszültséget okoznak az államközi kapcsolatokban” — jelentette ki dzsakartai látogatásán Indira Gandhi indiai miniszterelnök. Az indiai kormányfő állást foglalt egy

Gyorsan fejlődik az algériai nehézipar

ALGIR. — C. Benga, az Agerpres tudósítója jelenti: Algériában nemrégiben üzembe helyezték az Annaba melletti kohászati kombinátot, amelynek kapacitása évi 1200 tonna acél. A kombinát fogja feldolgozni az oúenzai vasbánya évi több, mint 3600 000 tonna erctermelésének jelentős részét.

Az algériai gépipar is számottevően fejlődik. A most épülő constantine-i fémipari telep évente 10 ezer Dieselmotort, áramfejlesztő csoportokat, különböző típusú traktorokat, mezőgazdasági és más gépeket gyárt majd. A tervek szerint 1980-ban a gyár kápuját 50 000 gépkocsi is elhagyja.

Felüldik az évente csaknem 59 millió nevezetemet kelmét gyártó textilipar és a többi algériai iparág az ország erőforrásainak egyre célirányosabb hasznosításával korszerű öntözési rendszerek létesítésével, belföldi gyártmányu műanyag alkalmazása lendíti előre szintén a mezőgazdaságot. Nagy jelentőségű gazdasági, társadalmi és kulturális tervek megvalósítása jelzi a függetlenségének 7. évében lévő Algéria gyorsított fejlődését. Mindez lehetővé teszi, hogy viszonylag rövid idő alatt megszilárdítsa teljes gazdasági függetlenségét és fokozatosan kikerüljön a gyengén fejlett országok sorából.

BUENOS AIRES. (Agerpres). Nelson Rockefeller kormányzó hétfőn befejezte hivatalos látogatását Argentínában, továbbutazott Haitiba. Buenos Airesben Rockefeller Juan Carlos Onganía elnökkel, az argentin kormány több tagjával és más személyiségekkel tárgyalt. Jól értesült körök szerint az argentin politikuskok azt kérték, hogy az USA piacain több argentin terméket helyezhessenek el.

Bălcescu évforduló Bécsben

BECS. — P. Stănescu, az Agerpres tudósítója jelenti: Az osztrák UNESCO-bizottság Bécsben ünnepséget rendezett Nicolae Bălcescu, a nagy román hazafi és történész születésének 150. évfordulója alkalmából. Bălcescu életét és művét dr. Thorvi Eckhart egyetemi tanár méltatta.

Az ünnepségen részt vettek osztrák tudományos személyiségek, külügyminisztériumi főtisztviselők, nagyszámú közönség. Ott volt Gheorghe Pele, Románia bécsi nagykövete.

Előadás után a bécsi román kolónia énekara és az osztrák fővárosban tartózkodó román művészek programot mutattak be.

Vietnami tájékoztató

A kambodzsai államfő fogadta a DVK ideiglenes kormányának elnökét • A hazafiak számos stratégiai célpontot támadtak

PNOM PENH. (Agerpres). Norodom Sziának herceg, kambodzsai államfő fogadta Huynh Tan Phatot, Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának elnökét, aki hivatalos látogatáson Kambodzsában tartózkodik. Először a herceg és Huynh Tan Phat között. A kambodzsai sajtó tájékoztatása szerint az ideiglenes kormány elnöke köszöntőt fejezte ki a kambodzsai népnek azért a támogatásért, amelyet Vietnam népének nyújt. A kambodzsai államfő kijelentette, hogy országa a jövőben is támogatja az ideiglenes forradalmi kormányt és Dél-Vietnam népet.

SAIGON. (Agerpres). Hírvégnyöksi jelentések szerint kedde virradóra a dél-vietnami hazafias erők amerikai-saigoni stratégiai célpontokat támadtak Dél-Vietnam különböző tartományaiban. A támadásokat tüzei elkövetés előzte meg. A hazafiak hevesen lötték a magas fennsíkok vidékén a Ben Het-i különleges amerikai erők táborát, amelyet több hete bekerítettek. Örökön át lötték a vandergifit támaszpontot is Dél-Vietnam északi vidékén, több amerikai egységet Tam Ky közelében valamint Saigon környékén egy amerikai dandár hadiszállását. A B-52-es amerikai órásbombázók folytatták a hazafiak feltehetően csapatösszevonásainak bombázását a Ben Het-i tábor környékén.

A hírvégnyöksi jelentik

RÓMA. Az olaszországi vasúti forgalmat súlyosan érinti az állomásfölkökhöz 48 óráig sztrájkja. A munkabeszüntetés vasárnap este kezdődött. Az országban kevés vonat közlekedett. Szicíliában pedig teljesen megbénult a vasúti forgalom. Hétfőn egyetlen vonat se érkezett Rómába. A szicíliai mezőgazdasági munkások hétfőn 24 óráig sztrájkot rendeztek.

KHARTUM. A khartumi munkásklubban ren-

Részt veszünk az első kinshasai nemzetközi vásáron

KINSHASA. (Agerpres). Hétfőn, Joseph Mobutu, Kongó Demokratikus Köztársaság elnöke jelenlétében megnyitott az első kinshasai nemzetközi vásár, amelyen 30 ország, köztük Nagy-Britannia, Franciaország, Belgium, az USA, Bulgária, Románia, Magyarország, Tunézia, Kanada, India különböző cégei vesznek részt. Országunk több külkereskedelmi vállalkozása számos terméket mutat be a vásáron. Többek között kiállított szerszámegységet, tehergépkocsikat, traktorokat, valamint textiltermékeket, mezőgazdasági élelmiszereket, cipőket, piperecikket és gyógyszeripari termékeket nagy választékkal. Megnyitó beszédében J. Bomboko, Kongó külügyminisztere és Thomas Tumba, a vásár főbiztosja egyaránt rámutatott, hogy Románia részvételében kifejezésre jut a két ország közötti gazdasági és műszaki kooperáció fejlesztésének óhajai. A kongói hírvégnyöksi, a vásár megnyitása alkalmából kiadott közleményben rámutat, hogy Románia igen nagy áruválasztékot mutat be, ezek a termékek rendkívül értékesek a fiatal afrikai államok számára.

A román pavilon meglepettette J. Bomboko külügyminiszter, Thomas Tumba, a vásár főbiztosja és több más hivatalos személy. Valamennyien nagy elismeréssel nyilatkoztak a román termékek minőségéről. A kongói vendégként Alexandru Tujan, országunk kinshasai nagykövete és a román pavilon több vezetője fogadta.

A Koreai Munkapárt KB plenárisa

PHENJAN. (Agerpres). A Koreai Központi Távirati Ügy-nökség jelenti, hogy Phenjanban plenáris ülést tartott a Koreai Munkapárt Központi Bizottsága. A plénum megvitatta az állami tulajdon védelmét, a nemzetgazdasági ágak hatékonyságának fokozását és a halászi ipar fellendítését. Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt KB főtitkára beszédet mondott. A vita során kiemelték a szocialista építésben eddig elért sikereket, és hangsúlyozták a nemzetgazdaság-vezetés tökéletesítésének szükségességét. A plénum határozatokat hagyott jóvá a megvitatott problémákról.

Szovjet-iráni gazdasági együttműködés

MOSZKVA. (Agerpres). Hassan Chalchian iráni közlekedési miniszter szovjet vasúti felszerelés vásárlásáról tárgyalt Moszkvában. Mint kijelentette, a két ország vasúti együttműködése a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok igen fontos területe lehet. A TASZSZ hírvégnyöksi rámutat, hogy a szovjet-iráni kereskedelem az utóbbi években szüntelenül növekedett és a jövő esztendőre valószínűleg eléri a 125 millió dollárt az 1966 évi 50 millió dollárral szemben.

törvényszéki orvostani katedrája főnökeinek vezetésével.

HYDERABAD. Telengana autonóm állam megalapításának hívei újabb incidenseket provokáltak Andhra Pradesh indiai államban. A Hyderabad-tól 100 kilométerre északra lévő Jammaradban mintegy 2000 személy tüntetett. Heves összetűzésekre került sor a tüntelők és a tüzelőrendőrség között.

WASHINGTON. Az amerikai kongresszus képviselőháza hétfőn jóváhagyta a 10 százalékos pótdó megfizetését az év végéig. A továbbiakban, 1970. június 30-ig csak a pótdótnak a felet alkalmaznak.

OWERRI. A France Presse tudósítója közölte Owerriből, hogy a biafrai csapatok szilárdan kezükben tartják a jelenlegi biafrai főváros egész övezetét. Azt is közölte, hogy a biafrai csapatok előrenyomultak Port Harourt felé és már csak 25 kilométerre vannak a jelentős várostól.

RABAT. Ifni enklavé, amely 110 évig spanyol uralom alatt állt, hétfőn hivatalosan visszaadták Marokkónak. Az átadás alkalmából ünnepséget rendeztek Sidi Iniben, a kopá, terület egyedüli városában. Az enklavét a januárban kötött egyezmény alapján adták vissza Marokkónak.

CARACAS. A venezuelai San Cristobalban Maria Adela Charon nevű 15 éves menzavasszonnyal vette oltár elé a 78 éves Marcelo Viyas Castro, aki 6 hónappal ezelőtt vált özvegyé és... 22 gyermek apja.

A Hold után a következő lépés a Mars...

Július 16-án megkezdődik az űrhajózás újabb szakasza: a holdra szállás. Szakemberek különféle méréseket végeznek, hogy lehetőleg minden kockázatot kiküszöböljenek a három asztronauta utjából. Az Apollo-11 küldetése még meg sem kezdődött, s már megindult a vita a leendő kozmikus túristákról, napirendre került a túristákai holdutazások rendezése, sőt, sok meggondolt érvet hoznak fel a mars-beli utazásokra vonatkozóan is. Sokan mondhatnák azt, hogy nincs értelme állandó holdjáratok szervezésének, hiszen a Föld természetes kiterjedése nincs víz és levegő, s a hőmérsékleti viszonyok sem kedveznek az élet fejlődésének. E felfedezésekre azonban nemrég rádőlt dr. Anthony Turkevitch amerikai tudós.

Dr. Turkevitch hosszas tanulmányok után megállapította, hogy a Hold felszínén lévő kőzetek sok oxigént tartalmaznak, a holdgránit például 62 százalékot, a meteoritok alkotó kőzetek és a holdbázalt pedig mintegy 50 százalékot. A kőzetekben felhalmozott nagy oxigén-mennyiség következtében holdi bolygóközi állomások létesítése esetén gazdaságosabb lenne helyszíni oxigénigényező berendezéseket felszerelni, mint a Földről vinni az oxigént. Ilyen berendezésekhez és más célokra a tudósok nukleáris energiát és napsugárzást szándékoznak felhasználni energiaforrásként.

Mint ahogy megrag a lehetőség az oxigén előállítására, amely feltétlenül szükséges az asztronauták életének biztosításához és amely a rakéta-üzemanyag is összetevője, e közös szakemberek fontolva veszik bolygóközi állomások létesítését a Holdon. De ez egy másik kérdést is felvet: vajon a Holdon található hidrogén-mennyiség elegendő-e ahhoz, hogy előállíthassák az ember hosszabb holdi tartózkodásához szükséges vizet? E kérdés megfigyelése a kutatók felfedeztek egy másik, nem éppen örömdetes körülményt: a kevés oxigént tartalmazó kőzetek, amelyek nem voltak sokáig kontaktusban az oxigénnel, meggyulladhatnak, sőt robbanásveszélyesek. Ezekre a kérdésekre megadja majd a választ azoknak a holdi közetmintáknak a sokrétű vizsgálata, amelyeket az asztronauták hoznak le a Holdról.

Dr. Thomas Paine, az Egyesült Államok Űrkutatási Ügynökségének igazgatója egy sajtóértekezleten rámutatott, hogy az Apollo-11 utja bizonyos kudarccal is járhat. „Nem szabad elfelejtenünk — mondotta Paine —, hogy vannak veljáró kockázatok, s hogy egyáltalán nem könnyű az, amit asztronautáinkól és a műszaki berendezéseinktől követelünk. Az asztronauták olyan övezetbe hatolnak be, ahol ember még nem járt. Bár úgy véljük, a probléma minden részletét ismerjük, előfordulhat, hogy az első holdra szállás nem jár teljes sikerrel”. Dr. Paine az amerikai űrkutatási program következő szakaszáról azt mondta, hogy kutatásokat foglalkoztat, hogy kutatók jussanak egy olyan űrállomásra, amelyet földközeli pályán helyeznek el, s amelyen hosszú ideig emberek tartózkodhatnak. Beható kutatások folynak tökéletes képet közvetítő színtelevezető-kamerák előállítására. Dr. Paine a továbbiakban elmondotta, hogy az amerikai kutatók most tanulmányozzák egy Mars-repülés lehetőségét. Ezzel kapcsolatban rámutatott, nem tartja lehetetlenségnek, hogy belátható időn belül ember szálljon le a Mars bolygóra. „Egy marsutazás körülbelül 3 évig tartana; egy évet venne igénybe az odautazás, egy évet a helyszíni kutatás és még egy évet a visszatérés a Földre”.

...Lám, alig néhány évvel az első mesterséges hold felbocsátása után, az emberek holdra szállása csaknem valószínűségi válna, s ma már egy esetleges marsutazás lehetősége sem tartozik a fantázia világába.

E. I. P.